

PUMA

Produktiver Umgang mit
Mehrsprachigkeit im
Alltag von Kindern

PUMA za roditelje

Zabavno po(ds) ticanje govora u svakodnevnici

Dragi roditelji! Dragi skrbnici i primarni skrbnici!

L (ij)epo, da ste se zainteresovali/zainteresirali za „PUMA für Eltern“ („PUMA za roditelje“) i da želite isprobati sadržane sav(j)ete za po(ds)ticanje govora kod Vašeg d(j)eteta. Jezičko/jezično obrazovanje d(j)ece je veoma važno za nas u Austrijskom kompetencijskom centru za jezike (ÖSZ). Sa ovom zbirkom želimo da Vam pružimo raznovrsne ideje za to kako da svoje d(ij)ete u svakodnevnici podržite u njegovom razvoju govora na zabavan, veseo i jednostavan način.

Iz nauke/znanosti i istraživanja znamo da d(j)eca imaju jezičku/ jezičnu i emocionalnu korist od svojih najbližih, najpov(j)erljivijih primarnih staratelja/skrbnika na poseban i nezam(j)enjiv način. Učenje jezika kod d(j)ece u velikoj m(j)eri zavisi od po(ds)ticaja koje dobijaju od svog okruženja. Zbog toga su kvalitetne ponude učenja jezika posebno važne. Pov(j)erljivi odnosi, pažljivost/brižnost i poštovanje su u svakom slučaju plodno tlo za usp(j)ešno usvajanje jezika.

D(j)eca su okružena različitim varijantama n(j)emačkog jezika: svakodnevni jezik, dijalek(a)t i već u vrtiću/obdaništu sa takozvanim jezikom obrazovanja. Sigurno poznavanje n(j)emačkog jezika kao jezika obrazovanja je odlučujuće za usp(j)ešan obrazovni i profesionalni razvoj i za usp(j)ešno učešće/sudjelovanje u društvu. Međutim jezik obrazovanja se ne uči preko noći. Radi se o dugom procesu, koji se provlači kroz c(ij)eli put od vrtića/zabavišta i škole i postaje sve složeniji. Učenje jezika prolazi kroz određene nivoe/razine i svako d(ij)ete savlađuje/savladava ove nivoe/razine svojim vlastitim/sopstvenim tempom.

Sa brošurom „PUMA za roditelje“ želimo Vas i Vaše d(ij)ete da pratimo jedan dio/ deo uzbudljivog puta do jezika obrazovanja i želimo Vam mnogo veselja i zabave kod isprobavanja različitih aktivnosti!

*Karin Weitzer, Österreichisches
Sprachen-Kompetenz-Zentrum*

Sav(j)eti za po(ds)ticanje jezika za svaki dan

+ Budite Vašem d(j)etetu jezički/ jezični idol i govorite polako, jasno ali po mogućnosti prirodno.

+ Održavajte kontakt očima sa Vašim d(j)etetom i govorite u jasnim, kratkim rečenicama.

+ Jezik/govor je dijalog: kod svih razgovora sa Vašim d(j)etetom pazite zbog toga na naizm(j)enično slušanje – govor – slušanje.

+ Na pravilno izražavanje Vašeg d(j)eteta reagujte/reagirajte pozitivno i pohvalno. Pogrešna izražavanja Vašeg d(j)eteta radije ispravite indirektno npr. „Die haben sich immer so gestreitet.“ – „Genau, das waren die Mäuse, die sich immer so gestritten haben.“ („Oni su se uv(ij)ek tako svađali.“ – „Tačno/točno, to su bili miševi, koji su se uv(ij)ek tako svađali.“

+ Rituali i ponavljanja Vašem d(j)etetu pružaju pov(j)erenje i sigurnost. Osim toga Vaše d(ij)ete čestim ponavljanjem omiljenih govora proširuje svoj r(j)ečnik, a time i svoju sposobnost izražavanja.

+ Čitanje znači susret! Redovno stvarajte prilike/ prigode za jedan takav zajednički doživljaj u zaštićenom okruženju/okružu.

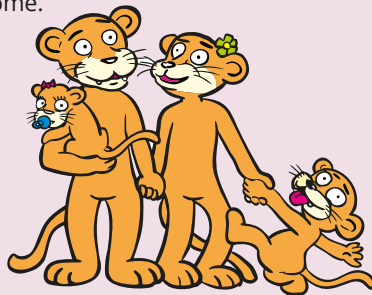
+ Kod igara uloga razgovarajte o radnjama. Postavljajte otvorena pitanja sa „Ko/tko? Zašto? Čemu? Šta/što?“ kod „Pozorišta/kazališta lutaka“- ili igre sa lutkama za ruke. Na ovaj način Vaše d(ij)

ete može da odgovori ne samo sa „Da“ ili „Ne“, već se po(ds)tiče da govori u c(ij)elim rečenicama te mogu da nastanu dijalozi puni fantazije.

+ Omogućite Vašem d(j)etetu, da sakupi mnogo iskustva sa okolinom. Motivirate/motivirajte Vaše d(ij)ete da govori o svojim doživljajima.

+ Govorite o svakodnevnim radnjama i takođe(r) ohrabrite svoje d(ij)ete da to učini. Bilo da je to prilikom oblačenja, pomaganja u domaćinstvu/kućanstvu, zajedničkom kuhanju/kuvanju ili tokom vožnje u autu. Kada dosl(j)edno pazite na to da Vaše d(ij)ete opisuje svoje radnje npr. kod sortiranja pribora za jelo, pospremanja mašine/stroja za posuđe, slaganja rublja/veša, postavljanja stola i tako dalje, sasvim „neprim(j)etno“ i usput po(ds)tičete jezičke v(j)eštine Vašeg d(j)eteta.

+ Uv(ij)ek pazite na to da napravite fotografije sa izleta, pos(j)eta ili posebnih doživljaja i razgovarajte sa d(j)etetom o tome.

Dalje po(ds)tica je pronaci ćete na sl(ij)edećim stranicama.

PREPOZNAVANJE SLOVA

1

*Usm(j)erite interes Vašeg djeteta na ono što je zapisano u Vašoj okolini. Skrenite pažnju/pozornost svom d(j)etetu na sv(ij)et slova. Ovo pooštrava sposobnost optičkog opažanja Vašeg d(j)eteta i pojašnjava mu slova. U fazi pr(ij)elaza iz vrtića u osnovnu školu d(j)eca su posebno os(j)etljiva na **raspoređivanje glasa i slova**.**

ZAŠTO?

KAKO?

🌸 Često je vlastito/lično ime prvi pristup pisanom jeziku odnosno slovima. Imate mogućnost da počnete sa slovima iz imena Vašeg d(j)eteta. Nadalje neka Vaše d(ij)ete otkriva i glasno izgovara vlastito/lično ime ili imena članova porodice/familije/obitelji u novinama, knjigama ili na plakatima.

🌸 D(j)eca često senzibilno uočavaju natpise marki vozila, prodav(ao)nica, nogometnih/fudbalskih klubova, itd. Upitajte Vaše d(ij)ete koja slova već može da navede iz ovih logotipa.

🌸 Napišite slova, koja Vaše d(ij)ete već poznaje prstom na njegovim leđima. Neka Vaše d(ij)ete pogađa slova. Zam(ij)enite ponekad uloge i neka Vaše d(ij)ete piše slova na Vašim leđima.

🌸 Prirodni materijali kao kamenje, kestenje, orasi, listovi, itd. odlično odgovaraju za postavljanje i imenovanje slova.

🌸 Neka Vaše d(ij)ete oblikuje slova od različitih materijala, npr. plastelina, gline, vune ili jednom zajedno ispecite „kekse u obliku slova“. Uv(ij)ek imajte na umu da ove radnje pratite jezički/ jezično, npr. „Mmmh, ovo K je ukusno! Koje slovo ti je najukusnije?“

Keksi u obliku slova

250g brašna
125g maslaca/putera
90g šećera
1 kašičica/žličica
praška za pecivo
1 jaje

Sve sastojke dobro um(ij)esiti i razvaljati t(ij) esto. Slova prema izboru oblikovati ili izrezati. Kod ukrašavanja i dekoracije fantaziji nema granica. Pećnicu/rernu prethodno zagrejte / zagrijte na 175 stepeni/stupnjeva. Vr(ij)eme pečenja 10 - 12 minuta. Usp(j)ešan rad!

***Objašnjenje pojma:** Raspoređivanje glasova i slova opisuje povezanost između izgovorenog glasa i slova, tj. jednom slovu se dod(j)eljuje jedan određeni zvuk.

IGRE SA PRSTIMA, RIMOVANJE I BRZALICE

2

ZAŠTO?

Igre sa prstima pružaju Vašem d(j)etetu priliku da tačno/točno posmatra/promatra pokrete Vaših prstiju, ono pažljivo sluša i istovremeno izgovara tekst. Ovo proširuje r(j)ječnik Vašeg d(j)eteta i po(ds)tiče stvaranje rima. D(j)eca se raduju kod slušanja i ponavljanja jer se kod govora prim(j)enjuju različite melodije zvuka. Osim toga ovo po(ds)tiče koncentraciju, jer se tekstovi usput uče napamet i ponavljaju se. Sa rima-ma, brzalicama i igrama sa prstima po(ds)tičete razvoj takozvanu **fonološku sv(ij)esti*** Vašeg d(j)eteta. Takođe(r) pooštravate pažnju za tipične spojeve glasova u n(j)emačkom jeziku.

KAKO?

- Možete da isprobate da jedno vr(ij)eme govorite kao robot i da nikako ne prom(ij)enite Vaš ton. Nakon toga pitajte Vaše d(ij)ete kako to izgleda. Kako zvuče izražavanja os(j)eačaja, kao „Veoma sam tužan“ ili „Tako sam sretan/srećan“?
- Takođe(r) brzalice na jednu temu su kod d(j)ece ne samo popularne, već i zabavne (npr. „*Ein braver Hai isst Haferbrei*“ („Na vrh brda vrba mrda“))
- Animirajte Vaše d(ij)ete da kod dužih r(ij)eči, prilikom izgovora slogova tih r(ij)eči plješće, udara nogama, njiše se ili skače npr. „*But-ter-brot*“, „*Sand-kis-te*“, „*Re-gen-sc-hirm*“, „*Wür-fel-spiel*“, „*Gar-ten-zaun*“ ... („ma-slac“, „pje-šča-nik“/“pe-šča-nik“, „ki-šo-bran“, „i-gra sa ko-cka-ma“, „vrt-na o-gra-da“)

Poveznice

kitakram.de/eine-sammlung-klassischer-und-neuer-fingerspiele

www.kidsweb.de/schule/zungenbrecher.html

www.heilpaedagogik-info.de/zungenbrecher.html

Bakabu, der Ohrwurm

Jednu rimalicu i još mnogo p(j)esama za zabavno po(ds)ticanje usvajanja jezika nudi „BAKABU der Ohrwurm“ na www.bakabu.at

PUMA je smislio čak jednu rimalicu – Pronći ćete je na predzadnjoj stranici.

***Objašnjenje pojma:** Pod „fonološkom sv(ij)esti“ podrazum(ij)eva se sposobnost usm(j)eravanja pažnje/pozornosti na formalne karakteristike govornog jezika, npr. na zvuk r(ij)eči kod rima, na r(ij)eči kao d(ij)elove rečenice, na slogove kao d(ij)elove r(ij)eči i na kraju pr(ij)je svega na pojedinačne glasove izgovorenih r(ij)eči.

PRONALAZENJE NADREĐENIH POJMOVA

ZAŠTO?

KAKO?

Kod traženja nadređenih pojmova d(j)eca uče da pronađu zajednička obilježja/obeležja. Takođe(r) mogu da se prepoznaju i razlike. Na osnovu toga se između ostalog d(j)eca pripremaju za smislenu kombinaciju slova.

✿ Stavite četiri do pet različitih pojmova pod jednim nadređenim pojmom i dodajte jedan predmet, koji tu ne pripada, npr. različito posuđe i jednu igračku auto. Zatražite da Vaše d(ij)ete navede predmet koji tu ne pripada. Tada navedite odgovarajući nadređeni pojam za ostale stvari.

✿ Razgovarajte sa Vašim d(j)etom o tome, koja obilježja/obeležja razlikuju postavljene stvari, ali i šta/što to povezuje ove stvari odnosno šta/što one imaju zajedničko.

✿ Suprotno tome zatražite da četiri do pet predmeta stavi pod jedan nadređeni pojam. Neka Vaše d(ij)ete navede stavljenе stvari.

✿ Ili neka Vaše d(ij)ete donese do deset različitih stvari i zamolite ga da ih sortira prema nadređenim pojmovima. Motivirajte/motivišite Vaše d(ij)ete za to da govori o svojim radnjama. Pitanjima po(ds)tičite Vaše d(ij)ete na obrazlaganja zašto je tako odlučilo ili prema kojim obilježjima/obeležjima bi moglo da sortira predmete.

Lista/popis ideja

Prim(j)eri za nadređene pojmove: *Spielsachen, Nahrungsmittel, Getränke, Körperpflegeprodukte, Bekleidung, Schuhe, Fahrzeuge, Werkzeug, Besteck, Geschirr, Möbel* (igračke, namirnice, napitci, proizvodi za n(j)egu t(ij)ela, od(j)eca, cipele, vozila, alat, pribor za jelo, posuđe, nam(j)ještaj)

ZAPAŽANJA PROSTORA I T(IJ)ELA I MOTORIKE

4

ZAŠTO?

Razvoj motorike prema starosnoj dobi veoma utječe/utiče na učenje jezika kod d(j)ece. Situacije kretanja, koje se mogu integrisati/integrirati u svakodnevnicu, pružaju po(ds)ticaje za ovo. One stvaraju put do d(j)eteta, kao i puteve prema jeziku. Dobra sposobnost za orijentaciju u prostoru olakšava Vašem d(j)etetu da nauči pisati. **V(j)ježbe za ravnotežu*** osobito dobro podržavaju ovu važnu v(j)ještinu.

KAKO?

✿ Neka Vaše d(ij)ete radi v(j)ježbe za ravnotežu kao npr. stajanje na jednoj nozi kao roda, hodanje unazad/unatrag ili balansiranje kao na konopcu.

✿ Izvedite sa Vašim d(j)etetom v(j)ježbe gore-dol(j)e, napr(ij)ed-nazad/natrag, l(ij)evo-desno npr. „Stani pored fotelje. ispred kutije.“ Ili: „Stavi knjigu pored tvoje l(ij)eve ruke. iza tvoje desne noge.“ M(ij)enjajte pri tome uloge sa Vašim d(j)etetom da bi i ono moglo jezički da prati Vaše radnje.

✿ Slika u ogledalu: zauzmite jedan položaj i Vaše d(ij)ete koje Vam stoji nasuprot, neka oponaša Vašu figuru/držanje kao na ogledalu/zrcalu – nakon toga se m(ij)enjate. To bi moglo ovako da izgleda: Stavite svoju desnu ruku na vrh nosa. Sa l(ij)evom rukom dodirujte svoje desno uho/uvo. Pri tome je veoma važno ne zaboraviti govor!

***Objašnjenje pojma:** „Prostorno opažanje“ sadrži sposobnost opažanja dva ili tri predmeta u odnosu na same sebe i u odnosu jedan prema drugom.

UOČAVANJE REDOSL(IJ)EDA I PREPOZNAVANJE VREMENSKIH TOKOVA

5

ZAŠTO?

Uočavanje i prepoznavanje redosl(ij)eda po(ds)tiče logičko razmišljanje. Samo kada Vaše d(ij)ete usp(ij)e u tome da jedan redosl(lj)ed pravilno uoči i da ga nauči, za nje- ga je moguće da unapr(ij)ed isplanira i uskladi svoje radnje. Ovo je opet važan uslov/ uvjet za učenje pisanja jer ovd(j)e pridržavanje redosl(ij)eda slova i r(ij)eči igra važnu ulogu. Isto važi za računanje, kod pridržavanja redosl(ij)eda brojeva.

KAKO?

✿ Stavite različite predmete (npr. Orahe, kestenje, kamenje) u određeni redosl(ij)ed i zatražite da Vaše d(ij)ete nastavi taj redosl(ij)ed. Motivirajte/motivirajte svoje d(ij)ete u tome da svoje postupanje prati jezičko/jezično npr. „*Jetzt nehme ich zwei Nüsse und lege sie hin. Als nächstes brauche ich eine Kastanie*“ („Sada uzimam dva orahe i stavljam ih. Kao sl(j)edeće trebam jedan kesten“)

✿ Neka Vam Vaše d(ij)ete ispriča o svom danu. Podržite ga sa pitanjima, kao npr. „*Was hast du/haben wir am Morgen/in der Früh als erstes gemacht?*“ („Šta/što si ti uradio kao prvo juče(r) rano ujutro/Šta/što smo mi uradili kao prvo juče(r) rano ujutro?“) Razgovarajte o zajedničkim doživljajima, kao npr. pos(j)eta zoološkom vrtu, pozorištu/kazalištu ili cirkusu.

✿ Šta/što kažete na omiljenu d(j)ečiju rimu „*Morgens früh um sechs kommt die alte Hex*“ („Sutra rano ujutro dolazi stara v(j)eštica“?) Recitujte/recitirajte p(j)esmu o maloj v(j)eštici po mogućnosti sa diferenciranom jezičkom/ jezičnom melodijom. Na taj način podržavate razum(ij)evanje sadržaja. Na kraju postavite pitanja o doživljajima male v(j)eštice: „*Wann kommt sie?*“ „*Was macht sie um acht Uhr?*“ („Kada ona dolazi?“ „Šta/što ona radi u osam sati/ časova?“) itd.

✿ Takođe(r) i godina protiče prema tačnom/točnom vremenskom toku i priroda se m(ij)enja u sm(j)eni godišnjih doba. Razgovarajte sa Vašim d(j)etom o četiri godišnja doba: Šta/što je tipično za prol(j)eće, l(j)eto, jesen i zimu? Koji praznici/blagdani se slave? U kojem godišnjem dobu Vaše d(ij)ete/članovi porodice/obitelji ima/ju rođendan? Koje aktivnosti se u kojem godišnjem dobu mogu raditi?

✿ Dani u sedmici/tjednu/nedelji su takođe(r) prikladni za to da se Vašem d(j)etetu objasne vremenski tokovi. O pitanjima kao: „*An welchem Wochentag hast du deine Reitstunde? Wie viele Tage sind es noch bis dahin?*“ („Kojim danom u sedmici/tjednu/nedelji imaš čas jahanja? Koliko još dana ima do toga?“) itd. može se pronaći još mnogo povoda za govor.

Poveznice

Na www.youtube.com/watch?v=WJ0uJo5kJ04 pronaći ćete veselu p(j)esmu od Rolfa Zuckowskija "Die Jahresuhr" (Godišnji sat/časovnik) za p(j)evanje. Od PUMINOG prijatelja/druga Bakabua takođe postoji jedna vikend-p(j)esma pod www.bakabu.at

OTKRIVANJE RAZLIKA I ZAJEDNIČKIH OBILJEŽJA/OBELEŽJA

6

Aktivnosti povezane s razlikama i zajedničkim obilježjima/obeležjima treniraju ne samo optičko opažanje već i sposobnost koncentracije i izdržljivost. Sposobnosti su te koje kod učenja igraju veliku ulogu. Sposobnost koncentrisanog/koncentriranog bavljenja nekom stvari duže vr(ij)eme, da bi se na kraju došlo do usp(j)ješnog rezultata, je vr(ij)edno iskustvo za d(j)ece, koje im pruža veliku dozu samopouzdanja. Zabavno po(ds)ticanje ovih sposobnosti je veoma značajno za kasnije učenje pisanog jezika.

ZAŠTO?

KAKO?

🐾 Prom(ij)enite nešto na omiljenoj figuri za igru Vašeg d(j)eteta, npr. omiljenoj lutki napravite drugu frizuru ili obucite novu haljinu. Upitajte Vaše d(ij)ete, šta/što nedostaje odnosno šta/što je drugačije.

🐾 Slike sa greškama odnosno slike za traženje grešaka su veoma omiljene kod d(j)ece. Razgovarajte sa Vašim d(j)etetom o detaljima koje otkrije kod tačnog/točnog posmatranja i podstičite ga na dijalog o tome.

🐾 Neka Vaše d(ij)ete otkrije posebna obilježja/obeležja svoje omiljene figure za igru. Za to je prikladna na prim(j)er poznata igra „Ich sehe was, was du nicht siehst“ („Vidim ono što ti ne vidiš.“)

🐾 D(j)eca rado u(s)poređuju i članove porodice/familije/obitelji međusobno. Stvorite povode za razgovor u kojima zajedno radite usporedbe, ko/tko je veći/manji, stariji/mlađi, teži/lakši ...

PUMA – der Schulanfänger

Naš rasklopni plakat pruža dv(ij)e velike slike uključujući slikovni r(j)ječnik i igru traženja.

Poveznice

www.raetseldino.de/fehlersuchbilder.html

www.kleineschule.com.de/fehlerbilder.html

ČITANJE I PRIČANJE

7

ZAŠTO?

Posmatranje/promatranje i čitanje slikovnica predstavlja kraljevsku disciplinu za podršku razvoja jezika. Što više čitate Vašem d(j)etetu, to se pozitivnije održava na učenje čitanja i pisanja. Naučno/znanstveno je dokazano: redovno čitanje i zajedničko čitanje pomaže d(j)eci da poboljšaju v(j)eštinu govora i jezika.

Kod dijaloškog čitanja i gledanja slikovnica, Vi kao odrasli prvenstveno postavljate pitanja ili pojačano dajete impulse o sadržaju. Vaše d(ij)ete utoliko više ulazi u ulogu pripov(j)edača.

KAKO?

- Uzmite omiljenu temu Vašeg d(j)eteta, npr. pirati/gusari, princeze, vitezovii, jednorozii, itd. i ponudite priče i/ili knjige povezane s tim.
- Postavite jednostavna pitanja koja ohrabruju Vaše d(ij)ete da razgovaraju o knjizi.
- Sastavite pitanja koja podstiču Vaše d(ij)ete, da događaje u knjizi poveže s vlastitim doživljajima.
- Pokušajte da pronađete pitanja koja Vaše d(ij)ete motiviraju/motivišu da govori o pojedinostima u knjizi.
- Ponovite izjave svog d(j)eteta potvrdno i proširite ih za pojedinačne r(ij)ječii odnosno dodatne informacije.
- Napravite pauze u pripov(ij)edanju i neka Vaše d(ij)ete dopuni jednu r(ij)ječii odnosno upotpuni jednu rečenicu.

PUMA – sv(j)etski putnik

... pruža uzbudljivu priču u slikama sa mnogim zabavnim povodima za razgovor.

Sav(j)et za čitanje: „Praxisleitfaden zu Lese- und Schrifte-fahrungen in elementaren Bildungseinrichtungen“

www.oesz.at

SASTAVLJANJE R(IJ)EČI

8

ZAŠTO?

N(j)emački jezik ima mnogo sastavljenih r(ij)eči npr. „Puppenhaus“, „Apfelbaum“, „Vogelnest“ (Kuća za lutke, stablo jabuke, ptičje gn(ij)ezdo) itd. Važno je da d(ij)eca već rano usm(j)ere pažnju/pozornost na zvuk r(ij)eči ili na slogove kao d(ij)elove r(ij)eči, ali i da prepoznaju r(ij)eči kao d(ij)elove rečenice.

KAKO?

✿ Navedite Vašem d(j)etetu dv(ij)e imenice* npr. „Sonne“ (sunce) i „Brille“ (naočale/naočare) i pitajte ga, koju novu r(ij)eč može da sastavi od toga (odgovor: „Sonnenbrille“ (sunčane naočale/naočare)). Zatražite da Vaše d(ij)ete pronađe dodatne r(ij)eči sa „Sonne“ (sunce) npr. „Sonnenhut“, „Sonnencreme“, „Sonnenblume“ (šešir za sunce, krema za sunčanje, suncokret)... Kada je to potrebno sami navedite prim(j)ere za to. Dodatno Vaše d(ij)ete može da pogleda ima li kod kuće konkretne predmete za navedene prim(j)ere.

✿ Neka Vaše d(ij)ete hoda stanom da bi samo otkrilo predmete koji se sastoje od dv(ij)e sastavljene imenice. Pri tome treba da navede svoja otkrića.

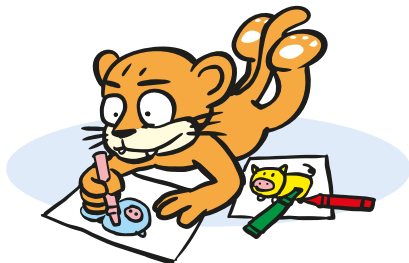
✿ Igrajte sa Vašim d(j)etetom „Aus zwei mach eins“ („Od dvoje napravi jedno“). Pri tome jedno od vas izmisli jednu sastavljenu imenicu, npr. kišna glista (*Regenwurm*). Nakon toga se prvo objašnjava prva r(ij)eč, dakle „kiša“ (*Regen*), bez da se navede. Nakon toga se objašnjava druga r(ij)eč, dakle „glista“ (*Wurm*), – naravno takođe(r) bez njenog navođenja. Tako možete Vi i Vaše d(ij)ete da pokušate naizm(j)enično da pogodite pojmove.

Lista ideja

Windrad, Apfelkuchen, Puppenwagen, Haustür, Blumentopf, Tischtuch, Kleiderschrank, Fußballtor (sadrži čak tri imenice!) (v(j)etrenjača, kolač od jabuka, kolica za lutke, kućna vrata, saksija za cv(ij)eće, stolnjak, ormar, nogometni gol)

***Objašnjenje pojma:** Pod „imenicama“ podrazum(ij)eva se vrsta r(ij)eči. Kaže se još glavna r(ij)eč, jer daje ime stvarima, životinjama, biljkama ali i ljudima.

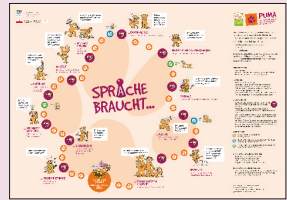

Pregled naših daljih PUMA-materijala

Ako smo Vas sada učinili radoznalim, preporučujemo Vam takođe(r) naše proizvode „PUMA – Moji jezici“ (PUMA - Meine Sprachen), „PUMA Pocket XXL“ i „PUMA – sv(j)etski putnik“ (PUMA - der Weltenbummler). Na osnovu lingvističkih spoznaja tri PUMA-rasklopna plakata podržavaju Vaše d(ij)ete u tome, da na zabavan način dalje razvije svoje govorne i jezičke/ jezične v(j)eštine. Radost, radoznalost i uživanje u raznovrsnosti jezika stoje pri tome uv(ij)ek u prvom planu.

Rasklopni plakat „Moji jezici“

- informativnih/informacijskih stranica za pedagoge/pedagoginje i roditelje sa poveznicama i sav(j)etima za literaturu
- stranice za oblikovanje za d(j)ecu
- mini dokumentacije o učenju jezika
- kooperativne igre sa kockama u A2-formatu
- Plakat trenutno postoji na n(j)emačkom, engleskom, gradišćansko-hrvatskom, romskom, slovenskom/slovenačkom, mađarskom, albanskom, arapskom, bosanskom/hrvatskom/srpskom, turskom

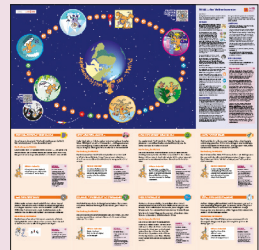
Rasklopni plakat „PUMA Pocket XXL“

- 10 stranica za interaktivno oblikovanje sa jezičkim/ jezičnim igrama i aktivnostima
- 1 velike slike uklj. slikovni r(j)ečnik i igru traženja
- 17 fantastičnih „Šta/što bi bilo kada ...“-pitanja
- za diskusiju i filozofiranje

Rasklopni plakat „PUMA – Sv(j)etski putnik“

- jedne igre sa kockama sa aktivnostima koje po(ds)tiču jezik
- digitalnih aktivnosti koje su za to predviđene (QR-Code)
- jedne priče u slikama
- jedne audio knjige na n(j)emačkom, engleskom,
- bosanskom/hrvatskom/srpskom i turskom
- sav(j)eta za kreativno postupanje sa pričom u slikama

Sva tri plakata mogu se besplatno naručiti dok postoje zalihe.
Preuzimanje i sve ostale informacije: www.oesz.at/puma

PUMA-Reim

S obzirom na to da PUMA rado eksperimentiše/eksperimentira sa r(ij)ečima, izmislilo je n(j)emačku rimalicu za Vaše d(ij)ete:

*Morgens früh erwacht
PUMA meist um acht.*

*Nachmittags spielt er im Frei'n,
um sieben ruft Mama „Komm herein!“*

*In der Schule lernt er zähl'n bis zehn,
dann darf er in die Pause geh'n.*

*Abends liest Papa bei sanftem Lichte
eine Gute-Nacht-Geschichte.*

*Zu Mittag knurrt der Bauch ihm sehr,
heimwärts geht's um eins daher.*

*Um neun im ganzen Haus ist Ruh',
und PUMA fallen die Augen zu.*

Morgens früh um sechs

Ovd(j)e se nalazi pod Impulsom br. 5 („Redosl(j)ed i vremenski intervali) očekivana p(j)esma.

*Morgens früh um sechs
kommt die kleine Hex'.*

*Morgens früh um zehn
holt sie Holz und Spän',*

*Morgens früh um sieben
schabt sie gelbe Rüben.*

*feuert an um elf,
kocht dann bis um zwölf.*

*Morgens früh um acht
wird Kaffee gemacht.*

*Fröschebein und Krebs und Fisch,
hurtig Kinder, kommt zu Tisch!*

*Morgens früh um neun
geht sie in die Scheun'.*

Ostali materijali i pozadinske informacije

www.oesz.at/puma

www.literacy.at

www.bakabu.at

www.charlotte-buehler-institut.at

www.schule-mehrsprachig.at

www.elementarpaedagogik.edugroup.at

Wo Qualität zur Sprache kommt!

VLASNIK MEDIJA I PROIZVOĐAČ

Österreichisches Sprachen-Kompetenz-Zentrum
A-8010 Graz, Hans Sachs-Gasse 3/1, www.oesz.at

 Bundesministerium
Bildung, Wissenschaft
und Forschung

INICIJATIVA

Bundesministerium für Bildung, Wissenschaft und Forschung
A-1010 Wien, Minoritenplatz 5, www.bmbwf.gv.at

Ideja i koncept

Karin Weitzer, Beatrice Maierhofer, Karin Gspandl (ÖSZ)

Ilustracije

Eric Chen

Dizajn i layout

Kontraproduktion Gruber & Werschitz OG

Posebna zahvala

pripada Mag. Dr. Barbara Rössl-Krötzl i *critical friends*,
koji su projek(a)t obogatili sa vr(ij)ednim povratnim informacijama.

Sva prava pridržana.

© Österreichisches Sprachen-Kompetenz-Zentrum, Graz 2023.

